

Express Zagłębie

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
Św. Anny 12

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

ODDZIAŁY: KIELCE, Wspólna Nr. 7, tel. 1378; BEDZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-831, DABROWA, Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 23; CZELADZ, Bytomska 31; GRODZIEC, Leglónów 11-19-66

ORĘDZIE PREZYDENTA ROOSEVELTA DO PREZ. MOSCICKIEGO I KANCL. HITLERA Bandy Niemców atakują polską granicę

Sojusz polsko-brytyjski podpisany

WARSZAWA, 25. 8. PAT. Pan Prezydent RP. otrzymał od Prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej następującą depeszę:

Jego Ekscelencja Panacy Mościcki, Prezydent Polskiej Republiki — Warszawa — Polska.

Datowany: Biały Dom — Waszyngton dn. 24. 8. 1939 r. godz. 22, przyjeżdża to 25. 8. godz. 3.40.

„Oczywista powaga istniejącego kryzysu nakłada spieszny obowiązek na wszystkich rozpatrzenia wszelkich możliwych środków które mogłyby zapobiec wybuchowi ogólnej wojny.

Mając to na celu, uważam siebie za uprawnionego do zaproponowania by zostały rozpatrzone pewne możliwe sposoby rozwiązania.

Spór między rządem polskim a rządem niemieckim Rzeszy mógłby być przedmiotem bezpośredniej dyskusji między dwoma rządami.

Jeżeli to okazało się niemożliwym lub niewykonalnym, drugi sposób byłby przedłożyć sporne sprawy do arbitrażu.

Trzeci sposób: Mogłaby być konsyliacja za pośrednictwem trzeciego niezainteresowanego czynnika w którym to wypadku wydawałoby się wskazanym by strony skorzystały z usług jednego z tradycyjnie neutralnych państw lub niezainteresowanej republiki zachodniej półkuli, całkowicie leżącej poza sferą i spornymi sprawami obecnego kryzysu.

Gdyby Pan postanowił spróbować rozwiązania przez jeden z tych sposobów, Pan może liczyć na rzeczywistą całkowitą sympatię Stanów Zjednoczonych i jego narodu podczas rozpatrywania tych sposobów. Apeluję do Pana, jak również zaapelowałem do rządu niemieckiej Rzeszy o zgodę na powstrzymanie się od jakiegokolwiek konkretnego aktu wrogiego.

Wobec tego, że tak Polska, jak Niemcy są państwami suwerennymi oczywiście samo się przez się rozumie że w razie wyboru jakiegokolwiek z proponowanych przeze mnie alternatyw jeden i drugi naród zgodzi się na okazywanie całkowitego poszanowania niepodległości i terytorialnej integralności drugiego.

Wiadomym jest dobrze Panu jak sądzą że przemawiając w imieniu Stanów Zjednoczonych, wykorzystałem i będę nadal wykorzystywał wszelki wpływ na rzecz pokoju. Szerokie ma

sy ludowe każdego narodu, dużego i małego, chcą pokoju nie poszukują wojennych zdobyczy uznają że spory pretensje i kontrapretensje będą zawsze powstawały od czasu do czasu między narodami ale że jednak wszystkie takie spory bez wyjątku mogą być rozważane przez procedurę pokojową, jeżeli na obu stronach istnieje

ku temu wola.

Zawiadomienie w podobnym sensie wysłałem do kanclerza niemieckiej Rzeszy.

Podpisano: (—) Franklin D. Roosevelt.

Jak się dowiaduje PAT, Pan Prezydent Rzeczypospolitej niewątpliwie na te depesze odpowie.

Sojusz podpisany

LONDYN, 25. 8. PAT. Dzisiaj przed godziną 18.00 w brytyjskim ministerstwie spraw zagranicznych podpisany został alians polsko

brytyjski.

Alians polsko brytyjski podpisany został z strony W. Brytanii przez ministra

spraw zagranicznych lorda Halifaxa, z strony polskiej przez ambasadora R. P. p. Raczyńskiego.

Alians składa się z 8 miu artykułów, precyzujących wzajemną pomoc, której udziela sobie Polska i W. Brytania.

**Od murarza do malarza,
Od lotnika do górnika,
Wszystkim smaczne piwa TYSKIE
Radzi pić hurtownia Styka.**

Napady hitlerowców w pow. Rybnickim

KATOWICE, 25. 8. PAT. Dnia 25 bm. o godz. 5 rano banda niemiecka napadła na budynek graniczny w Chwałęcicach, powiatu rybnickiego. Rzuciła tam ona 2 granaty ręczne i oddała kilkadziesiąt strzałów. Równocześnie nastąpił jeszcze jeden in-

cydent:

Banda niemiecka napadła na dom strażnicy granicznej w miejscowości Dzwonowice pow. rybnicki. Banda ta liczyła 30 osób i wyposażona była w 6 ręcznych karabinów maszynowych, Rzuciła kilka granatów i

ceła około 30 strzałów, na które odpowiedzieli 2-eh naszych strażników.

W tej sprawie jak i poprzedniej został złożony protest.

WARSZAWA, 25. 8. PAT. Dzisiaj o godz. 11.50 i 12.30 w pow. rybnickim w miejscowościach Suminie i Chwałęcicach, pojawiły się na granicy polsko-niemieckiej z kolei dwie bandy niemieckie w ilości 50 i 100 osób, które gęsto ostrzelały polskie budynki. Za nimi przygotowane do strzału stały 2 ciężkie wojskowe karabiny maszynowe, które dotychczas nie przystąpiły do akcji.

Niemcy wyłączyli prąd do Bogumina Nie zaskoczyło to wcale władz polskich

BOGUMIN, 25. 8. Dzisiaj o godz. 15 Niemcy w Protektoracie wstrzymali dostawę prądu elektrycznego do Bogumina, Pudłowa i Wierzbicy, które otrzymywały dotychczas prąd z elektrowni znajdującej się w Morawskiej Ostrawie.

Zamiarem Niemców było pozbawienie światła stacji kolejowej z całym węzłem bogumińskim i wywołanie przez to paniki. Niemcy chcieli tym sposobem pozbawić również mieszkańców Bogumina i okolicy korzystania z wiadomości radiowych i odciąć ich od świata.

Władze nasze były jednak przygotowane na tego rodzaju ewentualność. Już przed kilku tygodniami wybudowano dwa transformatory, które doprowadzają prąd z Karwiny. Wobec tego przerwa trwać będzie parę tylko godzin, koniecznych na techniczne włączenie Bogumina do sieci Karwiskiej.

PRZERWANIE POŁĄCZEŃ TELEFONICZNYCH MIĘDZY BOGUMINEM I PROTEKTORATEM

BOGUMIN, 25. 8. Dzisiaj o godz. 12 w południe Niemcy przzerwali połączenia telefoniczne między Boguminem a Protektoratem.

Odpowiedź Prezydenta RP na apel króla Belgii

WARSZAWA, 25. 8. PAT. Pan Prezydent Rzeczypospolitej wystosował następującą depeszę do króla Belgów.

Jego Królestwa Mości Leopold III król Belgów, Bruksela.

Zapoznałem się ze szlachetną mową Waszej Królewskiej Mości z prawdziwym podziwem dla wygłoszonych w niej zasad. Polska zawsze broniła idei, że trwałej pomyślności nie można budować na krzywdzie słabszych. Polska również zawsze widziała na lepszą gwarancję pokoju w regulowaniu spraw międzynarodowych drogą bezpośrednich negocjacji, opartych na słuszności i poszanowaniu wzajemnych praw i interesów.

(—) MOŚCICKI.

Komunikat

ZARZĄD FEDERACJI POLSKICH ZW. OBRONCÓW OJCZYZNY W SOSNOWCU WZYWA TĄ DROGĄ WSZYSTKICH CZŁONKÓW DO NATYCHMIASTOWEGO ZGŁOSZENIA SIĘ WRAZ Z RODZINAMI DO KOMENDANTÓW BŁOKÓW O. P. L. CELIENI GREMIALNEGO WZIĘCIA UDZIAŁU W KOPANIU ROWÓW PRZECIWOLOTNICZYCH (MOŻLIWIE Z WŁASNYM SPRZĘTAMI).

ZARZĄD FEDERACJI.

Nowe banknoty polskie

WARSZAWA, 25. 8. PAT. W dniu 26 sierpnia br. Bank Polski na podstawie uchwały rady Banku Polskiego i za zgodą ministra skarbu wypuścił banknoty 10-cio, 5-cio i dwuzłotowe, które będą miały taką samą zdolność zwalniania zobowiązań jak banknoty dotychczasowej emisji.

Flota angielska zablokowała Bałtyk

Okrety wojenne zamknęły wejście do Skagerraku

SZTOKHOLM 25. 8. PAT. Z Göteborga donoszą, że silna flota angielska stanęła na kotwicy pomiędzy Skagerrak a wybrzeżami Norwegii.

Angielskie okręty wojenne stoją w odległości 2 do 3 km, jeden od drugiego i zablokowały wejście do Skagerraku.

Kapitanowie duńskich statków za

uważali kilkanaście torpedowców o-

raz lotniskowiec z 10 samolotami na pokładzie.

Lekkoatletyczny mecz kobiecy Z WĘGRAMI ODWOŁANY

Polski Związek Lekkoatletyczny otrzymał od związku węgierskiego, depesze, w której Węgrzy odwołują przyjazd drużyny węgierskiej na mecz kobiecy z Polską 3 września w Bydgoszczy.

Węgrzy tłumaczą się, że skutkiem choroby kilku czołowych zawodniczek skład ich byłby bardzo osłabiony.

Odnosimy wrażenie, że głównym powodem rezygnacji związku węgierskiego z rozegrania meczu z Polską jest obawa przed zbyt dotkliwą porażką.

Ojciec św. wzywa uroczyście do zachowania pokoju

RZYM, 25. 8. Ojciec św. wygłosił w czwartek wieczorem przemówienie radiowe zawierające apel do mężów stanu i narodu by nie dopuścili do wybuchu wojny.

Ojciec św. zaznaczył, że wielka godzina dziejowa, która bije, nie może być obojętna dla jego ojcowskiego serca i dla jego władzy duchowej.

IRZĘZ JEGO GŁOS POWINIEN BYĆ SŁYSZANY GŁOS CHRYSZTUSA.

który chciał wszystkich ludzi mieć braćmi i głos Ducha św. niewyczerpanego źródła

miłości. Dzisiaj, pomimo uprzednich wezwań Ojca św., wybuch wojny jest bliski i dlatego Ojciec św. zwraca się jeszcze raz do rządów, aby starały się rozwiązywać spory drogą porozumienia, co będzie możliwe przy dobrej woli i wzajemnym poszanowaniu praw.

Ojciec św. powiedział dalej, że

BLAGA SILNYCH PRZEZ KREW CHRYSZTUSA i wyraził przekonanie, że ma za sobą wszy-

stkich tych, którzy pragną sprawiedliwości. Ma za sobą niewinnych, nad którymi zawisła klęska, ma za sobą młodych rycerzy na wyższych ideałach.

Za nami — powiedział Ojciec św. — JEST CAŁA LUDZKOŚĆ, ZA NAMI JEST CHRYSZTUS.

który z miłości braterskiej zrobił swe przykaranie.

Wezwaniem do modlitw i ojcowskim błogosławieństwem zakończył Ojciec św. swe przemówienie.

Włosko-niemieckie zabiegi w Tokio

Japonia odwraca się od osi

Pakt antykominternowski w gruzach

TOKIO, 25. 8. „Kokumin Shimbun” donosi, że za pośrednictwem ambasadora japońskiego w Berlinie, minister v. Ribbentrop zalecał Japonii, aby zmieniła swe stanowisko wobec Rosji Sowieckiej i przyłączyła się do bloku państw antybrytyjskich.

Pismo to donosi dalej, że sekretarz au-

basady włoskiej przybył wczoraj do japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych,

gdzie wyraził życzenie, aby Japonia zawarła z Rosją sowiecką pakt o nieagresji.

Przed dymisją gabinetu w Japonii?

TOKIO, 25. 8. PAT. W kołach dobrze poinformowanych uważają, że dymisja ministra wojny Itagaki jest nieunikniona po zawarciu paktu niemiecko-sowieckiego, który oceniany jest jako ciós

zadany paktowi przeciwointernowskiemu. Powstaje pytanie, czy w ślad za dymisją ministra wojny nie padnie cały gabinet. Wedle tego samego pisma, Mołotow przyjął wczoraj ambasadora japońskiego,

któremu oznajmił, że Rosja sowiecka była by skłonna przystąpić z Japonią do rokowań celem pokojowego uregulowania granic Mandżukuo.

„Kokumin Shimbun”, który dotychczas stał wypowiadając się za sojuszem z Niemcami i Włochami, obecnie stwierdza, że pakt antykominternowski został pogrzebany i że Niemcy i Włochy przestały być sojusznikami Japonii.

„Yomiur Shimbun” stwierdza, że ostatnia akcja Rzeszy oznacza ostateczne podważenie zaufania do Rzeszy.

Na szpaltach pism

Bez złudzeń

Ton prasy polskiej wobec paktu o nieagresji pomiędzy III Rzeszą a Sowietami jest spokojny i rzeczowy. Organ wojskowy „Polska Zbrojna” tak charakteryzuje plórem p. R. W. naszą postawę wobec tego układu:

Znamy dość dobrze naszych sąsiadów i nie mamy co do nich żadnych złudzeń. Bez złudzeń prowadziliśmy, prowadzimy i prowadzić będziemy w stosunku do nich naszą politykę pokojową i nie od nas zależy być dzie. Jeżeli ta polityka zostanie zastąpiona inną.

W każdym bądź razie jest to polityka na wskroś realna. Jeżeli chodzi o nasze wzajemne stosunki z naszymi sąsiadami, to cieszymy się zawsze, jeżeli układają się one tak, że dają zapewnienie pokoju. Jeżeli zaś miałyby się one układać zagrażająco dla naszych interesów i praw, to żadna sytuacja nie jest w stanie zmienić naszego stanowiska i naszego poglądu na sprawę obrony. I to jest nakaz Naczelnego Wodza, to jest nakaz całego narodu dla każdego z nas!

Hasło dnia dzisiejszego

„Tempo Dnia” pisze: „Marszałek Smigły - Rydz powiedział że nie rozumie pokoju, który oznacza dla jednych bractwo, dla drugich dać. Przyszła wojna jednakże oznaczać będzie dla jednych bractwo, dla drugich dać. Niemcy będą bractwo w skórę, a dać im może my naukę razem z naszymi sprzymierzeńcami”.

—10—

Holandia również mobilizuje

HAGA, 25. 8. PAT. Rząd holenderski poczynił wstępne kroki do ewentualnej mobilizacji. Pewna liczba rezerwistów specjalistów została powołana do szeregów.

Sensacyjne doniesienia pisma lotewskiego

Dlaczego Sowiety zawarły pakt o nieagresji z Niemcami

RYGA, 25. 8. Jedno z pism lotewskich przynosi rewelacyjną wiadomość na temat zawarcia paktu nieagresji między Niemcami a Sowietami. Informator powołuje się na rozmowę z pewnym dyplomatem sowieckim i podaje:

„Groźba wojny istnieje już od kilko lat. Sowiety doskonale wiedzą, że jest ona nieunikniona, dopóki Hitlerowy rząd w Niemczech. Hitlerowcy nie mogą zrezygnować ze swoich planów zabobnych tak jak dziś wyrażają wszystkie siły w tym kierunku, ażeby podbić Polskę. Następnie zwróciliby się kolejno przeciw wszystkim innym państwom.

Zawarcie układu o nieagresji jest dla Sowietów takim samym świadczeniem, jak dla Niemców.

DWA CELE

Sowietom przyświecały przy zawarciu układu dwa cele:

- 1) Dodanie Niemcom otuchy, by na razie rozpoczęły tak długo zaplanowaną wojnę;
- 2) Osłabienie Niemców na wewnątrz i zewnątrz.

W pierwszym wypadku Sowiety wychodzą z założenia, że staną jak i

dotychczas od marca br. jest nieznośny i dla wszystkich państw na świecie bardzo kosztowny. Wszystkie państwa na gwałt przygotowują się do wojny i z bronią u nogi czekają na jej wybuch. Wrzód ten musi pokać. Niemcy albo rozrzucają wojnę albo zwrócą swoją politykę i przystąpią do rozbrojenia.

STANOWISKO ROSJI

Jakie stanowisko zajmą Sowiety na wypadek wybuchu wojny, tego nie można dziś przewidzieć. W każdym razie Sowiety prowadzą politykę przedwidującą i doskonale wiedzą, co czeka Rosję w razie zwycięstwa Niemiec. Powodów do unieważnienia paktu o nieagresji po stronie Rosji będzie wiele.

Jeżeli chodzi o drugi cel, jaki przyświecał Sowietom przy zawieraniu paktu to osiągnęli go w stu procentach. Od państw osi odsunęli się najbliżsi przymieśnicy: Hiszpania i Japonia. Na Węgrzech jest obecnie sytuacja taka, że z góry można powiedzieć, że Węgry na pewno nie pójdą z Niemcami.

Jeszcze większy sukces odniosły

Sowiety w państwach osi. W narodzie niemieckim wywołany został rozłam zwłaszcza wśród hitlerowców, którzy stracili zupełnie orientację w głoszonych poglądach ideologicznych. Nie tak dawno jeszcze Hitler głosił, że nie spocznie przedziej, dopóki nie wytepi ostatniego komunisty w świecie. Głosił on również, że państwa demokratyczne stoją pod wpływem Sowietów i że właściwie tylko komuniści prą do wojny przeciw Niemcom.

Według informacji, jakie nadeszły z Niemiec ludność niemiecka zastanawia się czy Hitler przez swoją awanturę nie podjął się nie prowadzić Niemcy nad brzeg przepaści.

Szczęśliwy ojciec-podoficer OBDARZONY CZWORACZKAMI.

Jeden z podoficerów częstochowskiego garnizonu został w tych dniach szczęśliwym ojcem czworaczek, które urodziły się zdrowe, a i matka cieszy się również doskonałym zdrowiem. Czworaczki składają się z 1 chłopca i 2 dziewczynek.

Czworaczki mają zapewnioną staranną opiekę poza rodzicielską — również ze strony Rodziny Wojskowej.

CZEKAMY!

Na pograniczu polsko - niemieckim na Śląsku onegdaj w nocy ostrzelano budynki stacyjne i urzędów celnych polskich...

W Gdańsku w ciągu ostatnich 43 godzin aresztowano kilkudziesięciu Polaków...

Z Warmii dochodzą wieści o okrutnym terroryzmie wobec Polaków. Skasowano polskie nabożeństwa zamknięto szkoły. Ludność żyje w ustawicznej strachu, niepewna życia i mienia.

Na Opolu Polacy są wyjęci spod prawa. Mnożą się gwałty, grabieże i mordy. Teutonska dzicz znęca się w sposób bezprzykładny nad bezbronnymi kobietami i dziećmi. Prowokacje, szkany i teror — oto czym żyje nieszczęsna znękana mniejszość polska za kordonem.

Oto w skrócie obraz z ostatnich dni. Oto tragiczna rzeczywistość milionowej rzeszy Polaków, których zlosy umieściły o kilka czy kilkanaście mil od granic Ojczyzny. Oto obraz furii, która nie znajduje lepszego ujścia, jak pastwić się nad bezbronnymi jak młotki wanie dziećmi i skrytobójczy strzały z zasadki...

A tymczasem radio i prasa hitlerowska aż skręca się od fantastycznych zmyślań. e to oni, Niemcy są napadani przez dzieci polskie. Ze to ich biją nękają i aresztują Polacy. Ze to oni są tymi owieczkami poręczanymi przez polskich wilków.

Nie ma celu wyliczać tych obłudnych kłamstw. Tych bredni, które mają wykazać światu, że to biedni i nieszczęśliwi są ci Niemcy.

Nikt im nie wierzył, nie wierzy i wierzyć nie będzie.

Cały świat przytomny i trzeźwy widzi doskonale jak się mają rzeczy naprawdę.

Krzykiem o „zagrożeniu” Niemcy chcą nieudolnie usprawiedliwić własne oblężone zakłady. Oblężanym już daniem dopinają się — własne społeczeństwo, biciem w bębny propagandy chcą zagłuszyć głosy rozważni, odzywają się we własnym środowisku.

I wszystko na nic. Świat cały wie dobrze, kto jest agresorem. Kto ludzi i podlega. Kto gwoli im, terrorem i pożogą chce udowodnić swe urojone prawa do urojonej „przestrzeni życiowej”.

Świat cały wie i widzi doskonale, jak naprawdę wygląda w tych dniach Polska:

Spokojna, czarna i cierpliwa — z bronią u nogi, zjednoczona wokół Armii i jej Wodza, czeka...

Czeka, co wybierze przeciwnik: pokój czy wojnę. I na jedno i na drugie jesteśmy gotowi.

Mobilizacja w Anglii

LONDYN, 25. 8. PAT. Wszyscy ci, którzy służą w ochotniczych formacjach armii terytorialnej, powołani zostali wczoraj wieczorem do zgłoszenia się natychmiast według swoich przydziałów. Równa się to mobilizacji armii brytyjskiej.

Ruchy niemieckie

NA GRANICY BELGIJSKIEJ. BRUKSELA, 25. 8. PAT. „Le Soir” ogłosił depesze swego korespondenta z Eupen w której ten donosi, że linia fortyfikacyjna niemieckich na granicy belgijskiej została obsadzona. Z rozmaitych okolic donoszą o wzmożonym ruchu samochodów wojskowych. Na odcinek Peterge Feld przybyły liczne oddziały artylerii.

Zarządzenia wojskowe

W PRZEMYSŁE FRANCUSKIM. PARYŻ, 25. 8. PAT. Dziennik urzędowy ogłosił zarządzenie, podlegające pod kontrolę władz wojskowych wszystkie przedsiębiorstwa, pracujące dla obrony narodowej.

W telegraficznym skrócie

URATOWAŁ Z POŻARU 90-LETN. OJCA

We wsi Kobylin-Pogorzalki powstał pożar w stodole Szczepana Garbowskiego w czasie mlócenia zbóż przy pomocy motoru benzynowego. Ogień przetrzczył się na sąsiednie budynki i strawił 4 domy mieszkalne, 9 stodoł, 16 chlewów, 5 śpichlerzy oraz inwentarz żywy i martwy.

W czasie akcji ratunkowej 4 osoby odniosło poparzenia. Jeden z gospodarzy z narażeniem własnego życia wyniósł z płonącego śpichlerza swego 90-letniego ojca.

KATASTROFA STATKU PASAŻERSKIEGO W BRAZYLII

W zatoce Ilcos (Brazylia) zatonął jacht „Inacare” który zderzył się z rurą ssącą pracującą tam drugi.

Z pośród 42 pasażerów zdolano uratować zaledwie 2 osoby. Z załogi liczącej 26 osób utonąło 13 ludzi.

„Rozkosz prawdziwa płać się w słońcu bez obawy przed oparzeniem. Nigdy też moja skóra nie była tak pięknie opalona”

Krem NIVEA znajduje się w handlu tylko w oryginalnych clemnoniebieskich pudełkach z białymi napisami po cenach zł 0,40-0,75-1,40 12,60.

... „NIVEA nie zawodzi. Niema równie dobrego środka do szybkiego i pięknego opalenia skóry.”

Prawda o Niemcach w Polsce

IV. Organizacje polityczne.

Wedle danych, zawartych w „Małym Roczniku Statystycznym” spis ludności wykazał, że w Polsce żyje 757.432 ludzi, przynależących do narodowości niemieckiej.

Spośród tych ludzi jest OKOŁO 125.000 ZORGANIZOWANYCH POLITYCZNIE

t. j. będących członkami partii politycznych. Oczywiście cyfrę tę należy traktować „cum grano salis” t. j. z poważnymi zastrzeżeniami. Bo faktycznie liczba czynnych członków tych partii jest stosunkowo mała. Czynnici są przywódcy, agitatorzy, funkcjonariusze partyjni. Gros członków — to ludzie pod naporem presji politycznej zmuszeni do zapisywania się i figurowania w listach stronnictw. Napór ten wzmagal się zwłaszcza w ostatnich latach pod wpływem zestokrotniałej agencji narodowo-socjalistycznej.

Otóż tych około 125.000 Niemców w Polsce wchodzi

W SKŁAD 8 STRONNICTW I TWÓRZY POLITYCZNYCH.

Oto one:

1) „Deutscher Volksverband in Polen” z centralą w Łodzi pod przewodnictwem Ludwika Wolffa (kół 210, członków 10.4991). Zasięg tego stronnictwa obejmuje województwo łódzkie warszawskie i rozproszone w centrum kraju mniejszość niemiecką.

2) „Deutsche Vereinigung” z centralą w Bydgoszczy, pod przewodnictwem dr. Hansa Kohnerta (kół 248, członków 35.180). Zasięg: wojew. pomorskie i poznańskie.

3) „Deutscher Volksbund für Polnisch-Schlesien” z centralą w Katowic

ach pod przewodn. Ottona Ulitza (kół 8, członków 26.306). Zasięg: G. Śląsk.

4) „Deutscher Volksblock für Schlesien” z centralą w Katowicach pod przewodn. Pawła Goletza (kół 24, członków 6.448). Zasięg: G. Śląsk.

5) „Jungdeutsche Partei für Polen” z centralą w Bielsku pod przewodn. inż. Rudolfa Wiesnera (kół 452, członków 39.743). Zasięg: Pomorze, Poznańskie, G. Śląsk.

6) „Deutsch-Christliche Volkspartei” z centralą w Katowicach pod przewodnictwem Jerzego Janiszewskiego (kół 9, członków 970). Zasięg: G. Śląsk.

7) „Vereinigung der Deutschen in Polen” z centralą w Łodzi pod przewodnictwem Krzysztofa Schiefra (kół 15, członków 1.860). Zasięg: woj. łódzkie.

8) „Deutsche Sozialistische Arbeiterpartei” z centralą w Łodzi pod przewodnictwem Emila Zerbe (kół 18, członków 3.131). Zasięg: woj. łódzkie, G. Śląsk.

Pięć pierwszych spośród powyżej wymienionych stronnictw stoi na stanowisku programu narodowo-socjalistycznego i stanowi podwórkę ideologii hitlerizmu w Polsce.

W województwach środkowych, a więc tam, gdzie wpływ na mniejszość niemiecką wywiera posiadającą w Łodzi centralę „Deutscher Volksverband” — to przenikanie hitlerowskiej doktryny zaznaczyło się dopiero w r. 1937. W innych partiach, działających w wojew. zachodnich — na Śląsku, Pomorskim i Pomorzu — o wiele wcześniej.

Bardzo charakterystyczna jest ZWŁASZCZA ROBOTA POLITYCZNA

przeprowadzona właśnie w województwach środkowych. Żył tu element, który z dziada i pradziada czuł się dobrze w obrębie żywiołu polskiego, nie był nigdy hamowany ani w swych uczuciach religijnych — element, który stale podkreślał swą państwową przynależność polską i dawał jej wyraz przez uczestnictwo choćby np. w polskich instytucjach wyższej użyteczności, jak Czerwony Krzyż, LOPP itd.

Otóż od r. 1937 przeto tych niemieckich kolonistów „aktywizować” przepajać doktryną narodowo-socjalistyczną, traktować jako ekspozyturę imperializmu niemieckiego

I KIEROWAĆ NA BEZDROŻA IREIDENTY.

Oczywiście w partiach, działających w naszych zachodnich województwach, robota ta szła pełną parą i z całym rozmachem, ale równocześnie decydowała i do skupisk niemieckich w wojew. środkowych i mniejszych, rozproszonych na wschodzie Polski (np. w woj. białostockim, lwowskim itp.).

Rozpoczęła się z tych środowisk niemieckich migracja wewnątrzna ku naszym kresom zachodnim, by tam przede wszystkim wzmacniać żywioł germański. Stosowano zasadę „do ut des”; mówiono np. Niemcowi w woj. łódzkim: zapisz się do partii narodowo-socjalistycznej, a alokujemy twego syna w fabryce czy wielkim latifundium rolnym na zachodzie Polski.

Równocześnie zaczęto stosować na wielką skalę przemysł ludzi, nielegalną migrację do Niemiec.

Wszystkie te poczynania i działania, jako męno kolidujące z prawem i oparte o podłoże wpy osi iredentystyczne — musiały spowodować wzrost przestępczości politycznej wśród mniejszości niemieckiej.

Jakie formy i zasięg przestępczości tu przybrała — w następnym artykule F. B.

SAMOBÓJSTWO PREZYDENTA BOLIWI

Prezydent Boliwii Busch zmarł. Szef armii gen. Quatanilla stanął na czele rządu. Minister propagandy Flores oświadczył prasie, że prezydent dopełnił samobójstwa.

Z GENEWY DO VICHY PRZENIESIE SIĘ LIGA NARODÓW

„Exchange Telegraph” dowiaduje się, że sekretariat Ligi Narodów i międzynarodowe biuro prasy przeniesione zostaną na wypadek wojny z Genewy do Vichy.

PRZED „TYGODNIEM GÓR” w ZAKOPANEM.

Ogłaszamy dwa dalsze zdjęcia z cyklu typów ludowych naszego Podkarpacia. Góralskie jak w dawnym stawia się iżnie na Tydzień Gór w Zakopanem. Na zdjęciu — góralski z Zakopanego

26 SIERPANIA 1914 ROKU.

Młodość 25 lat...

Młodość dojrzewa dziś szybciej

CIEKAWY DANE STATYSTYCZNE

W czasopiśmie lekarskim „Schweizerische Medizinische Wochenschrift” Nr. 29 br. ukazał się interesujący artykuł oparty wieloletnią statystyką i wykazujący, że w ostatnich 20 latach młodzież europejska i wielu krajów zamorskich nie tylko przybrała na wyszczuplenie, lecz także

CZASOWY OKRES DOJRZENIA PRZYSPIESZYŁA SWÓJ DOTYCH WANIĄ

Jako przykład przytacza narazie statystykę młodzieżową małych i wielkich miast Niemiec i Szwajcarii, gdyż proces przyspieszonego dojrzewania objawia się głównie i niemal wyłącznie u młodzieży miejskiej.

Statystyka ujawniła, że proces przyspieszonego rozwoju fizycznego zaznacza się

JUŻ W PIERWSZYM ROKU DZIECIA,

albowiem więcej dzieci dzisiejszych niż dawniej, uczy się chodzić już w tym okresie życia. Wówczas pierwsze mleczne uzębienie. Okres dojrzewania u chłopców i mutacja głosu

NASTĘPUJĄ PRAWIE O DWA LATA WCZEŚNIEJ NIŻ DAWNYMI LATY.

Tak np. obserwacje w 6.000 wypadków w Nymberdze wykazały, że początek dojrzewania przypadł już na 11-12 rok życia, w 13-tym roku dojrziała już 1/3 wszystkich chłopców, w 14-tym roku 3/4 a w 15-tym roku — przeszło 4/5 wszystkich chłopców.

Taki sam przyspieszony proces dojrzewania zauważono i u dziewcząt, mianowicie o 1 — 1 i pół roku wcześniej, niż przed wojną. Badania przeprowadzone na 8000 dziewcząt wykazały, że 12,3 proc. badanych dziewcząt osiągnęło dojrzałość już w 12-tym roku życia, 32 proc. w 13-tym roku a 59 proc. w 14-tym roku. Statystyka innych miast potwierdziła słuszność wyżej wymienionych cyfr, przy czym okazało się, że

DZIECI RODZICÓW ZAMOŻNYCH DOJRZEWAJĄ NAJPRZEDZIEJ.

Wzorem lat ubiegłych ukazał się i w tym roku „Polski Kalendarz Lekarski” (Kieszonkowy Encyklopedia Lekarska) na rok 1939. Poza szczegółowo opracowanym działem rozpoznawczo — leczniczym i alfabetycznym spisem leków oraz wielu innych rozdziałów, zawierających ważne wskazówki praktyczne dla lekarza, zwraca uwagę do brzo opracowany dział klimatyczny — udrowiskowy, ze szczególnym uwzględnieniem uzdrowisk krajowych.

Jest to wydawnictwo ze wszech miar pożyteczne i wprost nieodzowne dla lekarza — praktyka, nie ustępujące pod żadnym względem podobnym wydawnictwom zagranicznym. Dla lekarza polskiego posiada szczególnie tę aktualną wartość, że w dziedzinie leczniczym są w pierwszym rzędzie zastąpione wytwory krajowego przemysłu farmaceutycznego.

Zakłady fryzjerskie PUNKTAMI SANITARNYMI.

Doręczono władzom uchwały organizacji fryzjerskich, domagające się przystosowania zakładów fryzjerskich, jako punktów sanitarnych na wypadek wojny.

Uchwały te domagają się również przeszkolenia właścicieli tych zakładów, ich rodzin i personelu, celem niesienia pierwszej pomocy w razie działań wojennych.

NA TEMATY WĘGIERSKIE.

— Pan płakał, kiedy mój syn grał „Tańce węgierskie” Brahmsa. Czy pan jest, może, Węgrem?

— Nie! Profesorem muzyki!

a najbiedniejsze dzieci stanowią końcowe cyfry statystyki.

Co powoduje proces przyspieszonego dojrzewania? Jest kilka hipotez tego objawu biologicznego. Przyspieszone tempo rozwoju miast i życia wielkomiejskiej młodzieży, kontrastuje z rozwojem umiarkowanym i więcej przyrodniczym młodzieży wiejskiej. Młodzież miejska zmuszona jest przystosować swe warunki egzystencji do tego przyspieszonego i pobudliwego pelsu życia wielkomiejskiego.

Żyjemy też w okresie emigracji młodzieży wiejskiej do miast, celem łatwiejszego i korzystniejszego zarob-

kowania a młodzież emigrująca jest niewątpliwie bardziej niespokojna i wrażliwa, niż ta która we wsi pozostała a tem samem przybywa miastu element ruchliwy o wysokiej skali wegetatywnej rwącej się do zajęcia miejsc w szeregach społecznych.

Wszystkie przeto funkcje fizyczne i umysłowe młodzieży miejskiej stają o wiele wcześniej

DO STARTU ŻYCIA,

aby sprostać większym wymaganiom otoczenia. Kto wie także, czy higieniczniejszy na ogół sposób życia i sporty, nie przyczyniają się do przyspieszonego tempa dojrzewania.

Café-Restaurant „SAVOY“

Śc. św. Włocławek, ul. 3-go Maja 8.

Tel. 61-901 62-735

Podziemia 62-791.

BOLCZYK KAMINSKI (znany humorysta) w swoim oryginalnym repertuarze

KRYSTYNSKA w tańcach ekscentrycznych
WANDA WOLDAŃSKA w tańcach narciarskich
POLARI w tańcach klasycznych

występują od dnia 1 b. m.

Od 16 sierpnia kompletna zmiana programu. Ulubieniec P. T. Publiczności BRONISŁAW PASTER chętnie wykonywuje (zamawiając) wszelkie utwory muzyczne w/g życzeń Gości Kawiarni „SAVOY“ i gorąco zaprasza wszystkich na pożegnalne swoje wieczory sierpniowe do dnia 31 b. m.

Na werandzie liczymy ceny dzienne do godz. 24-tej.

Fachowcom nie wolno się uchylić od przeprowadzanej rejestracji

Od tygodnia odbywa się rejestracja osób, zatrudnionych w rzemiośle i przemyśle, przeprowadzana przez biura Funduszu Pracy, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów.

Na mocy tego rozporządzenia rejestracji podlegają wszyscy obywatele Rzeczypospolitej obaj płci od lat 17 do 60, którzy posiadają umiędzynarodowienie w konywania czynności zawodowych w rzemiośle i przemyśle. Za obowiązanych do rejestracji uważani są ci, którzy ukończyli szkoły zawodowe, lub posiadają praktyczne przygotowanie zawodowe (egzamin czeladniczy), wreszcie pracownicy wykwalifikowani, posiadający dwa lata tzw. przyuczenia.

Uchylenie się od rejestracji pociąga za sobą sankcje karne (areszt do 3 miesięcy lub grzywna do 3000 zł.).

Osoby, które zostały zarejestrowane, otrzymują specjalne zaświadczenia stwierdzające wypełnienie obowiązku rejestracji i przynależności do danego zawodu.

Ze względu na znaczenie rejestracji

dla życia gospodarczego Państwa, należy uważać zgłoszenie się do rejestracji za wypełnienie ważnego obywatelskiego obowiązku, od którego nikt nie może się uchylić.

Wskłonności do zaparcia.

OBSTRUKCJI

nadmiernej otyłości — przynoszą pożądany skutek łagodne działające pigułki przeczyszczające

ALDOZA

znak ochronny „GÓRAL“

Zapewnienie pracy

lub zaopatrzenia uczestnikom walk o niepodległość

W dniu 22 b. m. ukazała się ustawa z 19 lipca o zmianie ustawy o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego.

Ustawa zapewnia pracę lub zaopatrzenie osobom, zasłużonym w walkach o niepodległość Państwa Polskiego.

Ustanawia się przez Prezesa Rady Ministrów Opiekuna Głównego i Radę Opiekunczą nad uczestnikami walk o niepodległość oraz opiekunów okręgowych przy wojewódzkich władzach administracji ogólnej.

Zadaniem Opiekuna Głównego jest rozstrząsanie wszelkich spraw opieku-

ralnej i materialnej nad osobami, zasłużonymi w walkach o niepodległość oraz współdziałanie w tym celu z władzami, powołanymi do wykonania niniejszej ustawy.

Pracodawca może wypowiedzieć umowę o pracę, zawartą z osobą, posiadającą warunki, określone ustawowo, tylko za uprzednią zgodą Opiekuna Głównego.

W przypadku niezdolności do pracy osoby wymienionej w ustawie, prawo zatrudnienia użytkuje członek rodziny osoby, niezdolnej do pracy, który utrzymuje tę osobę.

komenda Główna i jej sztab składał się z następujących oficerów: Kazimierz Sosański, Mieczysław „Ryszard” Trojanowski, Walery Sławek „Gustaw”, Rajmund Jaworowski „Światopełk” dr. Stanisław Roufert, dr. Eugeniusz Piestrzyński, Gustaw Daniłowski, Aleksander Litwinowicz, Julian Stachewicz, Tadeusz Zuliński, Tadeusz Kasprzycki, Michał Fuksiewicz, W bieżącym wywiadownym — prócz komendanta Jaworowskiego znajdowali się: Adam Świąrczyński, Kazimierz Sawicki, Janusz Dłużniakiewicz i Tomasz Arciszewski.

W dniu 26.8 ukazał się w Kielcach pierwszy numer „Dziennika Urzędowego Komendy Wojsk Polskich w Kielcach”, który był organem Komendy. Redaktorem pisma, wychodzącego co drugi dzień, był Leon Wasilewski.

—(—)

Przy głośniku

Audycje załobinowskie

W NAJBLIŻSZYCH DNIACH.

Najbliższe dni przyniosą radiosluchaczom aż cztery audycje z Zagłębia i okolic a więc w niedzielę dnia 27 bm. o godz. 7.20 rano red. K. Cwierk wygłosi pogadankę dla robotników o dawnych organizacjach górniczych, W poniedziałek dnia 28 bm. o godz. 19 nadany będzie na wszystkie rozgłośnie polskie reportaż dźwiękowy ze Złotego Potoka (pow. Częstochowski) pt. „Obóz harcerzy gdańskich w Złotym Potoku”. Sprzewodząca będzie red. K. Cwierk. We wtorek dnia 29 bm. o godz. 17.50 dana będzie pogadanka red. W. Krajewskiego pt. „Oczy ma autochtonów”, a w czwartek dnia 31 bm. pogadanka Haliny Zaleskiej dla młodzieży pt. „Dworek w Zagórze” w programie ogólnopolskim.

AUDYCJE POLSKIEGO RADIA DLA SZKÓŁ POWSZECHNYCH OMÓWIONE W SPECJALNEJ BROSZURZE.

W roku szkolnym 1939-40 Polskie Radio nadawać będzie dla szkół powszechnych podobnie jak w latach ubiegłych audycje dwa razy dziennie: poranne od godz. 8 do 8.10 i południowe od godz. 11 do 11.20 lub od godz. 11 do 11.30. Audycje mają na celu ułatwienie nauczycielom pracy szkolnej wychowawczej i dydaktycznej oraz jej arogmaicenie i uzupełnienie. Program radiowy nie przewiduje jednak audycji dla klasy pierwszej i drugiej tj. dla dzieci siedmio i ośmioletnich ze względu na trudności związane ze zbiorowym słuchaniem audycji przez dzieci w tym wieku.

Audycje poranne będą miały nadal charakter aktualno — informacyjny rozrywkowy. Duży nacisk położony w nich będzie na zagadnienia obronności kraju.

Audycje południowe będą ściśle związane z programem nauczania w szkole powszechnej. Uwzględnione tutaj zostaną szczególnie szkoły na wsi, w których praca nauczycielska spotyka się z największymi trudnościami.

Na plan pierwszy wysuwają się audycje z zakresu historii, geografii i literatury polskiej. W związku z obecną sytuacją polityczną specjalnie podkreślona będzie idea bohaterstwa, obronności kraju i walki. Ideę tę uwypuklą tematy z życia wielkich bohaterów i bohaterów, z życia żołnierzy oraz audycje o udziale młodzieży w walkach o wolność. Liczne audycje z życia wielkich ludzi rozbudzać będą w dzieciach chęć do śledzenia wielkich mężów oraz wiarę we własne siły i zapał w pokonywaniu trudności jeżeli jakiś cel osiągnąć pragniemy.

Dla dokładniejszego zorientowania nauczycieli w programie całorocznym i poziomie audycji — Polskie Radio wydało specjalną broszurę dla nauczycieli i szkół powszechnych.

Broszura ta zostanie rozesłana bezpłatnie do tych szkół powszechnych, które opłacają załączony abonament radiowy w sumie 1 zł rocznie. Poza tym broszurę tę nabywać można w Polskim Radzie, wpłacając 70 gr. na konto PKO. 5474 — „Spółka Wydawnicza „Ra”.

300 zabudowań spłonęło

w wielkim pożarze w pow. zawierciańskim

Onegdaj po południu wieś Niegowonice i Niegowoniczki w powiecie zawierciańskim nawiedzone zostały groźnym pożarem.

Ogień wybuchł w stodole St. Trzeiny w Niegowonicach i wskutek silnego wiatru przeniósł się szybko na sąsiednie zabudowania. W ciągu kilkunastu minut cała wieś przedstawiała mizerię i ruinę.

Ludność rzuciła się na ratunek płonącego mienia, jednakże walka z groźnym żywiołem była niezwykle trudna.

W krótkim stosunkowo okresie czasu pożar ogarnął również i sąsiednią wieś Niegowoniczki.

Na miejsce pożaru przybyły okoliczni strażnicy oraz zmotoryzowana straż z Zawiercia i Dąbrowy.

O elektryfikacji warsztatów RZEMIEŚLNICZYCH.

Koła rzemieślnicze podkreślają konieczność zelektryfikowania warsztatów rzemieślniczych. W zbyt bowiem wielu dotychczas wypadkach warsztaty rzemieślnicze nie odpowiadają jeszcze nowoczesnym wymaganiom i potrzebom.

Wprowadzenie odpowiednich silników do pracy w warsztatach rzemieślniczych nie tylko ułatwi, ale również i usprawni. Jak wykazało jednak dotychczasowe doświadczenie, w wielu warsztatach stosowane są silniki spalnowe. Ten rodzaj silników okazuje się za drogi. Najtańszym i najwygodniejszym sposobem było by wprowadzenie do warsztatów rzemieślniczych silników elektrycznych. Celem jednak osiągnięcia tych planów potrzeba by było wprowadzić specjalne taryfy za prąd elektryczny, dostarczany dla warsztatów rzemieślniczych.

Z Kielc

Kielce otwierają

SEZON BOKSERSKI

Drużyna bokserska kieleckiego Granału jednego z najlepszych klubów okręgu lubelskiego rozpoczyna sezon. Znakomicie przygotowana przez instruktora pięściarskiego p. Szczygłowskiego, występuje już na ringu w nadchodzącą niedzielę w meczu z częstochowską Makabi. KS. Granat znany jest ze swych poważnych sukcesów na wielu ringach.

Kradną rowery

W KIELCACH.

W Kielcach coraz częściej zdarzają się wypadki kradzieży rowerów.

Kradzieży dokonywa zorganizowana szajka złodziei. Kradzieże dotyczą przeważnie leśnych robotników dojeżdżających do pracy.

W tych dniach skradziono rowery Józefa Saurja, Władysława Kuci, Józefa Mroza i Sienisława Majewskiego z Kielc.

Pościg za wariatem

NA ULICACH SKARŻYSKA.

Na ul. Piłsudskiego w Skarżysku, rozegrała się dziwaczna scena.

Srokiem ulicy biegł w adamowym stroju 40 letni mężczyzna, za nim zaś dwaj wózni magistracy.

W pobliżu placu targowego wózni dopadli nagusa i po krótkim szamotaniu się załapali go na podwórzu Zarządu miejskiego.

Nagim mężczyzną był umiarkowanie chory, chwilowo przetrzymywany w miejskim areszcie.

Dezorca aresztu chcąc umyć więźnia na kazał mu rozebrać się i wyjść na podwórze, gdzie oczekiwał nań hydrant z zimną wodą.

W ciągu dwóch godzin ogień strawił 152 domy mieszkalne, budynek szkolny, 96 stodół ze zbiorami i 115 chlewni oraz inwentarz żywy i martwy.

Paraset rodzący pozabawionych zostawia mienia i dachu nad głową.

Dogaszanie zgłiszcz trwało do wieczora. Straty wyniosły 800 tysięcy złotych.

Wezasie akcji ratunkowej poważnie została poparzona St. Sliwińska. Ogień przedostał się na budynek mieszkalny z ogniską na którym dzieci piekły ziemniaki.

Wiele rodzin pozostało bez żadnych środków do życia to też konieczna jest natychmiastowa pomoc pogorzelcom ze strony władz i społeczeństwa. Z pomocą ta nie wolno zwlekać.

Dzielną niewiastą

zatrzymała „koperciarza“

Na ulicy Stawowej w Katowicach przy zatrzymała policja onegdaj po południu koperciarza 44-letniego Jana Bronisława, vel Natana Elsnera szlifierza z Sosnowca który wspólnie z nieujętą chwilowo współniczką usiłował oszukać Agnieszkę Grehlich z Michałkowic (Kościelna 28). Zaczepili ją oni pod składem „White—Wortha“ na ul. 3 Maja i pod pretekstem, iż znaleźli pieniędze zaproponowali, podział.

Rezulutna kobieta zorientowała się z

miejsca, iż ma do czynienia z oszustem koptowym, usłuchała chętnie wewzwania do podziału i udała się wraz z parą oszustów do bramy jednego z domów przy ul. Stawowej. W chwili kiedy przechodził tamtędy policjant, kobieta pochwyliła oszusta za rękaw i oddała go w jego ręce. Wspólniczka jego zdołała zbiec.

Oszustowi odebrano przygotowaną do zabrania kopertę ze skrawkami papieru.

Restauracja-Dancing
„PALAIS DE DANSE“
 tel. 614-72 SOSNOWIEC, UL. SADOWA 3 tel. 627-81
Wieczory sierpniowe
 najpiękniejszego miesiąca polskiego lata można spędzić bez troski w naszym ogrodzie.
 Najlepszy wycieczek po pracy i znoju dnia codziennego. Przygrywa doskonale — pełen humoru i werwy — zespół J. Wisławskiego.
 Ceny w ogrodzie specjalnie zniżone.

Wiadomości bieżące

Sabota 26 Sierpień
 Dziś: Ironusza
 Jutro: Prz. r. św. Kaz.
 Wschód słońca: 4,30
 Zachód słońca: 19,30

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:
 L. Turskiego, ul. 1-go Maja 18
 G. Kupferblum, ul. Nowopogońska 25
 W. Dawiskibowej, ul. Piłsudskiego 18.

Z Olkusza

O podniesienie statusu rolnictwa w POW. OLKUSKIM.

W Olkuszu powstała komisja porozumiewawcza mająca na celu współpracę wszystkich organizacji rolniczych nad podniesieniem gospodarstw rolnych w pow. olkuskim.

W zebraniu, które odbyło się pod przewodnictwem starosty olkuskiego, mgr. Medalbrai udział przedstawił OTO i KR. Koła Gosp. Wiejskich wszystkie Koła Młodzieży Wiejskiej, Katol. Stow. Młodz. spółdzielni itp.

Zarząd stanowią: poseł inż. Tadeusz Nowak, jako prezes i po jednym przedstawicielu z każdej organizacji, jako członkowie. Poza tym do zarządu weszli: starosta olkuski i przedstawiciel wydziału powiatowego, p. Kontis z Wierzbicy.

Zabójca Synowskiego

ARESztOWANY W CZAJOWICACH.
 Wczoraj donosiliśmy o zabójstwie na rabawie w Czajowicach k. Ojcowa 27-let. Jana Synowskiego z Czajowic.
 Jak ustaliło dochodzenie, sprawcą zabójstwa okazał się Bolesław Szopa również z Czajowic, który został zaaresztowany i przekazany władzom sądowym.

Gajowy „nakrył“

KONIKRADÓW.
 Gajowy lasów państwowych, Jan Skuła z Zależa k. Rabsztyna, natknął się w lesie na furmankę i pasącego się obok konia. Na widok gajowego podniosło się z ziemi 4 osobników i poczęło uciekać.
 Gajowy odstawił konia wraz z wozem do gminy Rabsztyn. Okazało się że koń i wóz pochodzą z kradzieży na szkodę Feliksa Kolka z gminy Przyrów k. Częstochowy. Sprawcy zbiegli.

Spór aptek z drogeriami

BĘDZIE WKRÓTCE ROZSTRZYgniĘTY.
 Ministerstwo Przemysłu i Handlu zwróciło się do Związku izb przemysłowo-handlowych o opracowanie zasad rozgraniczenia obrotu środkami leczniczymi między aptekami i drogeriami zgodnie z potrzebami przemysłu chemicznego — farmaceutycznego i handlu, oraz zainteresowanych spożywców.

Ze swej strony Izby przemysłowo-handlowe zwróciły się do poszczególnych organizacji branżowych z prośbą o opracowanie swych opinii.

Fol. Powsz. Tow. Farmaceutyczne złożyło między in. obszernie uzasadnienie konieczności utrzymania wyłączności aptek w dziedzinie zaopatrywania ludności w leki. Odmienne opinie wypowiedziały organi-

Porcelanę ĆMIEŁÓW
 poleca:
STEFAN KLIMASZEWSKI
 F-MA
METALURGIA
 SOSNOWIEC — WARSZAWSKA 4

W KAŻDEJ CHWILI — W KAŻDEJ OKOLICZNOŚCI
 Niezbędny dla każdego lekarza praktyczny Tani — wygodny — wytwornie wydany

Polski Kalendarz Lekarski
 (Kieszonkowa Encyklopedia Lekarska) odciąża pamięć — służy w każdym przypadku wyjaśnieniem i radą.
 Cieszący się ogromnym uznaniem i popularnością w sferach lekarskich i aptekarskich uległ w dowym swym wydaniu stał się niezbędnym narzędziem i przewodnikiem w codziennej praktyce lekarskiej. Zawartość około 900 stron, na specjalnym bibułowym papierze, w oprawie płóciastej, kosztuje tylko 8.50 zł, wraz z przesyłką przy przedpłacie z góry wzgl. 9.30 zł, przy posyłce za pobraniem pocztowym.

Treść: Spis skrótów w tekście. — Przegląd piśmiennictwa lekarskiego za r. 1938/9 — Pielęgnowanie przyrządów lekarskich — Najczęstsze zabiegi lekarskie. — Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach. — Badanie czynności nerek. — Badanie czynności wątroby. — Pomocnicze badania laboratoryjne. — Zawartość prawdziwa składników krwi. — Surowe i szczepionki — Probiototerapia. — Dietetyka. — Tabela strawności. — Najważniejsze środki odżywcze. — Ugrupowania pokarmów wedle ich wartości kalorycznej. — Witaminy i awitaminozy — Racjonalne odżywianie niemowląt. — Wartość kaloryczna najważniejszych pokarmów oseska. — Prawidłowe zakażenie. — Ciężar i wzrost zdrowego dziecka. — Stosunek wagi ciała do wzrostu — Kąpiele lecznicze — Promieniotętność. — Elektrolecnicstwo — Leczenie promieniami Roentgena. — Stosowanie promieni Buck'ego. — Leczenie promieniami radu i krótkofalowymi. — Praktyczne wskazówki z zakresu położnictwa — Przeciętne wymiary położnicze — Obliczenie terminu porodu. — Okres wylegania i zaraźliwość chorób zakaźnych — Zatrucia. — Sekcja sądowo-lekarska. — Dział rozpoznawczy — Leczenie. — Alfabetyczny spis ważniejszych leków. — Zestawienie leków wedle ich działania. — Mieszantny nie zgaszające się. — Tabela dawek dawiejszych. — Zatrucie lekami. — Dawkowanie dla dzieci. — Lekki przechodzące do mleka matki — Aproksymitywna pojemność naczyń. — Tabela kropłowa. — Lekki do wzięcia. — Wywabianie płam po lekarstwach. — Zdrowotwiska wedle wskazań leczniczych. — Klimato i balneoterapia. — Kuracja wodami mineralnymi w domu. — O leczeniu nadmorskim. — Skotowidz uzdrowisk polskich i zagranicznych

W przygotowaniu BIBLIOTEKA DIETETYCZNA: Dieta w cukrzycy. Dieta w schorzeniach wątroby i woreczka żółciowego. — Dieta w chorobach żołądka i dwunastnicy. — Dieta w chorobach serca i naczyń. — Dieta w chorobach nerki i moczowodów. — Dieta w dnacie Dieta dla osesków i niemowląt w zdrowiu i chorobie. — Dieta przy otyłości. — Dieta w chorobach jelit. — Dieta w reumatyzmie, migrenie i innych schorzeniach.

KSIEGARNIA NOWOŚCI WE LWOWIE
 Kopernika 3. P. K. O. 507.714

zacje drogistowskie. Między in. drogiści polscy opracowali projekt ustawy o wykonaniu zawodu drogistowskiego, przez który rozumiana jest również sprzedaż środków leczniczych.
 Wobec takiego obrotu sprawy izby przemysłowe wystąpiły z inicjatywą opracowania projektu ustawy, która by uwzględniała interesy zarówno składów aptecznych, jak i aptek.

Opryszek napadł na przodownika ale skończył w szpitalu

Nocy ubiegłej szosą między Dąbrowką a Henrykowem przejeżdżał na motocyklu Władysław Chlebowski, przodownik służby śledczej.
 W pewnej chwili wyskoczył na drogę jakiś osobnik i zatrzymał motocyklistę, domagając się wydania pieniędzy na wódkę. Gdy Chlebowski odmówił, opryszek rzucił się na niego z nożem.

Chlebowski w obronie własnej wyjął rewolwer i po bezskutecznym ostrzeżeniu wystrzelił, trafiając napastnika w udo.
 Zawiadomiona policja wezwała lekarza i po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózła rannego w stanie nieczym do szpitala Przem. Pańskiego. Opryszkciem okazał się Jan Rudziński, mieszkaniec Wiśnie wa. Przy łóżku rannego czuwa policjant.

Złóż ofiarę na FON.

Potworne morderstwo w Truskawcu

Syn w sprzeczce zabił ojca

Dnia 22 bm. rozegrał się w Truskawcu w rodzinie zamożnych gospodarzy Marków **KRWAWY DRAMAT RODZINNY NA TLE** trwających od dłuższego czasu niesnasek

Zatrzymanie włóczęgi

Z GOTÓWKĄ W KIESZENI.

W Piekoszowie pod Kielcami zatrzymano Kazimierza Bujakowskiego bez stałego miejsca zamieszkania, włóczęgo się po kraju już od 8 lat.

Przy Bujakowskim znaleziono 195.17 zł poza tym stwierdzono, że posiada dobrze sytuowaną rodzinę, która magłaby mu przyjść z pomocą.

—)0(—

Nie potrzeba oznaczać

MOCY PIWA

Władze skarbowe wydały polecenie poległym sobie organom nie wytaczać postępowania karnego tym firmom, które nie będą oznaczać na etykietach mocy piwa poniżej 4.5 proc. alkoholu. Polecenie to zostało wydane w związku znowelizowania rozporządzenia P. Prezydenta o monopolu spirytusowym. Obecnie bowiem sprzedaż piwa odbywa się, bez względu na zawartość alkoholu, na podstawie rejestracji.

—)0(—

Włamanie do klasztoru

W PRZEMYSŁU

Do klasztoru OO. Bazyljanów dostał się przez okno jakiś złodziej, który skradł dwa złote zegarki i garderobę.

Jako podejrzanego o dokonanie tej kradzieży aresztowała policja Fedia Dochniała, którego widziano w przeddzień kradzieży pod murami klasztoru.

W czasie rewizji w mieszkaniu aresztowanego znaleziono część skradzionych przedmiotów.

WSZYSTKO W PORZĄDKU

— Czy to prawda, że Władzio siedzi w kryminalu?

— A mnie opowiadał, że jedzie na 2 miesiące do brata!

— W porządku! Jego brat również siedzi!

rodziny.

O godz. 16 przybył do mieszkania swego ojca 60 letniego Iwana Marak, bogatego gospodarza jego syn 40 letni Dmytro Marko, który powrócił z libacji w restauracji, gdzie bawił ze swoim szwagrem Mikołajem Prysiąjem i innymi osobnikami. W mieszkaniu ojca była obecna również żona Dmytra Antonia. Tu Dmytro Marko

WSZCZĄ KLÓTNIE Z ESWĄ ŻONĄ,

do której wniósł się jego ojciec. W czasie sprzeczki z ojcem Dmytro zadał swemu ojcu głęboki cios nożem

W OKOLICY LEWEGO OBOJCZYKA.

Ojciec zalany krwią natychmiast zatoczył się i upadł na ziemię nieprzytomny.

Po udzieleniu mu pierwszej pomocy przez lekarza dr. Webera, został w stanie nieprzytomnym i beznadziejnym odwieziony do

szpitala powszechnego w Drohobyczu, gdzie natychmiast zmarł.

MORDERCA PO ZBRODNI ZBIEGŁ i ukrywał się.

Okazało się, że uciekł do Drohobycza, a czując się, że jest oskarżony sam w godzinach wieczornych zgłosił się w komisariatcie P. P. w Drohobczu, gdzie oddał się w ręce policji.

Przyznaje się do winy, a broni się, że wypił wcześniej dużo alkoholu i został zaatakowany przez ojca, który chciał RZUCIĆ W NIEGO GARNEK ŻELAZNY. Marko został odstawiony do więzienia sądownego.

Zbrodniarz dopiero w więzieniu dowiedział się że jego ojciec nie żyje i płacze w czasie przesłuchania, żalując swego czynu.

CZŁOWIEK PRZED SĄDEM

Krótki wzrok...

Izaak Cytryn szedł bardzo ponury na kolejną poborową w towarzystwie swego przyjaciela, Abrama Szpilfogla.

Na co się mam skarżyć? — pytał pan Cytryn po drodze — Na serce, z powodu jak wchodzić na piąte piętro, to ono mnie okropnie stuka?

— To nie ma sensu! — odparł pan Szpilfogiel. — Co kogo szkodzi, że serce na piątym piętrze stuka? Wojna się odbywa na parterze.

— To może narzekać na płuca?

— Co znaczy płuca? Czy na wojnie się dmucha. Tam się strzela. Do tego płuca są niepotrzebne. Ale ja cię coś powiem, Izaak! Ty narzekaj na oczy. Bądź taki ślepy, że na dwa kroki nie widzisz. Niech cię udowodnią, że nie.

Zgodnie z radą przyjaciela, pan Izaak u-dawał przed komisją krótkowidza.

— Ślepa kura jestem — tłumaczył lekarzowi — na dwa kroki nie widzę. Ze mnie jest taki krótki widz, że nawet własnego ucha nie mogę zobaczyć.

— Zaraz się przekonamy — odparł lekarz, podchodząc do wiszącej na ścianie tablicy. — Widzi pan te litery.

— Nie widzę?

— A te!

— Tak samo nie widzę.

— A te największe?

— Też nie widzę. Szkoda pański trud, panie lekarz! Ślepek jestem. Choćbyś mi pan konia pokazał, to by go też nie zobaczyłem. Już taki mam cholerny wzrok.

— To niemożliwe.

— Niemożliwe? No to zaraz dam pana doktora dowód Czy pan dołtor widział te go gwóźdź na suficie?

— Widzę.

— To znaczy, że pan masz dobry wzrok. Natomiast ja jego nie widzę.

Mimo tak przekonującego argumentu komisja uznała p. Cytryna za zdolnego do służby wojskowej.

Biedny poborowy opuścił lokal komisji w bardzo posępnym nastroju i obył czekającego na ulicy przyjaciela, za to, że mu złe doradził.

Wynikła z tego sprawa sądowa.

Sąd uznał winę pana Cytryna za udowodnioną i skazał go za pobicie na 3 dni aresztu.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Sobota 26 sierpnia

6.30 Kiedy ranne wstają zorze. 6.35 Gimnastyka 6.50 Muzyka z płyt. 7.00 Dziennik poranny 7.15 Muzyka z płyt 7.45 Koncert orkiestry 8.30 Przerwa 11.57 Sygnał czasu 12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa 14.45 Teatr Wyobraźni 15.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 Dziennik popołudniowy 16.10 Pogadanka aktualna. 16.20 Recital wiolonczelowy 16.50 Pogadanka 17.00 Muzyka do tańca 18.00 Echo mocy i chwaly 18.10 Koncert rozrywkowy 19.00 Wesoła powieść radiowa 19.20 Rezerwa 19.30 Audycja dla Polaków za granicą 20.00 Z kapelą i ze śpiewem przez Śląsk 20.25 Audycja dla wsi 20.40 Dziennik wieczorny 21.00 Przerwa 21.02 Recital śpiewaczy 21.35 Muzyka salonowa 22.20 Muzyka do tańca 23.00 Dziennik wieczorny 23.05 Wiadomości w języku włoskim 23.20 Muzyka do tańca.

KATOWICE,

Sobota 26 sierpnia

5.00 Pieśń poranna płyty 5.03 Dzień dobry 6.30 Program na dziś 13.45 Wiadomości bieżące 13.50 Muzyka obiadowa 17.00 Muzyka do tańca 20.60 Wiadomości w języku słowackim 20.25 Pogadanka aktualna 20.35 Wiadomości sportowe 23.05 Zakończenie programu.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Niedziela 27 sierpnia

7.00 Sygnał czasu 7.05 Audycja dla wsi. 8.00 Dziennik poranny 8.15 Koncert poranny 9.00 Nabożeństwo 10.30 Płyty 11.57 Sygnał czasu 12.03 Poranek muzyczny 13.05 Przegląd kulturalny 13.15 Muzyka obiadowa 14.45 Czytamy Mickiewicza 15.00 Audycja dla wsi 16.30 Koncert 17.15 Kto opowieś aud. w oprac. J. Michałowskiego 17.30 Pod wieczorek przy mikrofonie 19.00 Teatr Wyobraźni 19.30 Koncert rozrywkowy 20.16 Dziennik wieczorny 20.55 Tr. meczu Polska Węgry 21.35 Audycja słowno muzyczna 23.00 Dziennik wieczorny 23.05 Wiadomości w języku niemieckim.

KATOWICE

Niedziela 27 sierpnia

6.00 Pieśń poranna 6.03 Program na dziś 7.10 Audycja dla wsi 7.20 Muzyka z płyt Po nabożeństwie ok. godz. 10.30 Muzyka Wiejska meteorologia 15.10 Muzyka polska z płyt 13.05 Kultura i sztuka 15.00 Gawęda 15.38 Ostatnia nuta fragment z książki T. Małickiego 19.30 Płyty 20.05 Wiadomości sportowe 23.05 Zakończenie programu.

407)

Ba on znajdował się w lochu od tygodnia, od tygodnia odłączony był od wszystkich i przez ten cały czas, każda godzina, minuta, każda sekunda uczuł mu się dawała. Przez trzydzieści pięć lat swojego życia nigdy Luizzi nie miał tyle czasu do rozmyślenia. Poraz pierwszy od lat dziesięciu jak przyjął piekielne dziedzictwo po ojcu swoim, był w możności zapytać samego siebie dlaczego życie jego było tak nadzwyczajne i że się tak wyraził porwane wirum wypadków, które zawsze nim owładły, jakim sposobem władza nadprzyrodzona, jaką był obdarzony popychała go tylko w nieszczęścia, przed którymi właśnie powinna była go chronić.

Pośród tych rozmyślań perywała go chęć nagła dowiedzenia się co się działo po za murami więzienia, w którym był zamknięty. Chciał już zawa-

żyć Szatana, gdy otrzymał dwa listy, zwiastując mu nowe nieszczęścia i nowe zbrodnie. Pierwszy z nich był to list, który spowodował jego aresztowanie i który margrabia du Val mu zamunął jako dokument sprawy skoro tylko śledztwo zostało ukończone. Drugim była historia, która mu była obiecana przez literata z dyliżansu, który również zatrzymał jako dowód, ponieważ zaczynała się od zdania potępiającego Armanda.

„W chwili kiedy pana zostawiłem na drodze do Bois-Mande samym z panem de Cerny i t. d...” Pozostawszy w więzieniu Luizzi odłożył na stronę ten list, który uważał jako bardzo mało zajmujący i przeczytał list pani de Cerny.

„Po pięciu dopiero dniach niewoli zdołałam do ciebie napisać, Armandzie z sercem wzruszonym przez straszną scenę, zaczynam opowiadanie tego co

mi się przytrafiło po nieszczęściu naszym. Na nieszczęście to nie śniem narzekać wobec nieszczęścia którego jestem świadkiem i które opowiem tobie także, gdyż w położeniu w jakim się znajdujesz może zdołam przyjść z pomocą.

To zdanie było pierwszym ciocierskim, który zachwiał postanowieniem Armanda, to odwołanie się do jego pomocy dało mu uczucie bezwładności, którą mógł przerwać, posiadał bowiem w rękach talizman dość niezwykły ażeby wyjść ze swojego położenia a przy najmniej tak mu się zdawało jeszcze. Jednak ta uwaga przesunęła się tylko jako cień w jego umyśle i zdawało się, że nie pozostawiła w nim śladów. Ciągnął więc dalej pytanie:

„Ażeby nie mieszać razem i opowiadania moich własnych boleści i opowiadania nieszczęść jakich byłam świadkiem, opowiem dzień po dniu to co mi się przytrafiło od chwili kiedyśmy się rozłączyli.

Po twojej ucieczce pozostałam sama z panem de Cerny, wyznał mi, z cynizmem człowieka zdecydowanego na popelnienie niegodziwego czynu, że zmusi mnie do zapłacenia moim honorem, wykrycie tej tajemnicy, która nas połączyła i o której ty byłeś zawiado-

miony. Do tej pory, nie wiem jakim sposobem pan de Cerny znalazł w buduarze listy przez nas napisane, podniósł je, listy te w połączeniu z naszym wyjazdem z Paryża dostarczyły mu materiału do wytoczenia procesu, który ma go pomścić. To jest niestety w postępowaniu pana de Cerny, że kiedy przedstawił mi swoje haniebne zamysły z zimną podłością nie powiodła nim chęć zemsty za zniwagę jego honorowi wyrządzoną, był to zemsta za wyjawienie jego tajemnicy, była to zemsta za ohydny stan w jaki rozpusta go pogrążyła. W chwili kiedy do mnie mówił w ten sposób sądził że jestem jeszcze niewinną, przypuszczał że tylko uciekłam przed jego prześladowaniem i że byłeś dla mnie tylko opiekunem i pełnym poświęcenia przyjacielem.

Armandzie, chciałam mu oddać złe jakie mi wyrządził, chciałam go zranić w tej strasznej próżności, która uczyniła tak go podłym i tak okrutnym i powiedziałam mu prawdę, powiedziałam, że byłeś moim kochankiem. Udało mi się.

d. c. n.

ADAM CZEKALSKI

DROGI PODZIEMNE

POWIEŚĆ SENSACYJNA

49)

— Psiakrew! — zaklął Koszelak w pewnej chwili. — Wszystko się gmatwa i rwie. Gdyby w dalszym ciągu takim trybem miało wszystko iść, lepiej rzucić w diabły Korfa i uciekać jak najdalej i póki wcześniej.

Mimo takich myśli, nie zamierzał on jednak jeszcze chwilowo opuszczać swojego patrona, z którym od kilku lat solidarnie współdziałał. Wierzył jeszcze, że może wszystko przemieni się na dobre, a poza tym, z Korfem był związany tyłoma węzłami i tak dobrze go znał, iż nie ludzi się bynajmniej nadzieją długiego utrzymania się przy życiu poza nim.

— Ha, jeżeli mam paść, to niechże padnę razem z Korfem — zdecydował w końcu. — Nim zaś do tego dojdzie, mogę zgarnąć jeszcze tyle premij z rozmaitych źródeł i przy pomocy rozmaitych kruczków, że to przynajmniej rodzinie mojej zabezpieczy życie.

I tak się pocieszywszy, wkroczył w bramę zabudowań pałacowych. Po drodze natknął się na stróża, który, nie poznawszy go w pierwszej chwili, zapytał dokąd idzie i czego chce.

— Muszę się zaraz widzieć z panem naczelnym dyrektorem — odpowiedział ostro. — Czy jest w domu?

Stróż nocny poznał po głosie Koszelaka i uchylił czapki.

— Ach, to pan buchalter! Nie wiem, czy pan naczelny dyrektor jest, musi zająć do pałacu.

Koszelak poszedł dalej. Zapytana w korytarzu pokojówka oznajmiła, że owszem, pan dyrektor jest u siebie, ale chwilowo zajęty rozmową z panem Amerykaninem.

— Idź powiedz, że ja przyszedłem w bardzo ważnej sprawie.

Pokojówka poszła spełnić polecenie, a Koszelak usiadł w przedsiönku i rozejrzał się dokoła. Wszystko tu było wspaniałe, drogie i gustowne.

— Takiemu dobrze, psiakrew! — warknął. Ma wszystkiego po uszy i wciąż mu jeszcze mało. Gdybym ja to miał, co on ma, siedziałbym cicho i nie wkładał palców tam, gdzie łatwo je przyskrzytnić.

Tok rozmyślań przerwała mu pokojówka.

— Jasnie pan czeka na pana w gabinecie — poinformowała.

Koszelak spojrział na nią dziwnym wzrokiem i omal nie wybuchnął śmiechem.

— Hoho, już się jasnie panem każe tytułować — przemknęło mu przez myśl. Nie powiedział jednak nic i poszedł do gabinetu.

— No, cóż tam znowu nowego, Koszelak, że tak późno i gwałtownie pan się zjawiasz? — przywitał go Korf.

— Jest niedobrze, panie naczelny dyrektorze. W dniu dzisiejszym byli u Krzywickiej dwaj przedstawiciele Towarzystwa naftowego „Gubałówka” i proponowali jej odstąpienie terenów naftonośnych, albo przystąpienie do spółki.

— Nie może być!

— Niestety, ta prawda nie da się odmienić.

— A cóż Krzywicka?

— Pewnie się zgodzi. Narazie nie

dała żadnej wiążącej odpowiedzi, zostawiając sobie cztery dni czasu do namysłu, ale wszystko wskazuje na to, że zgodzi się niewątpliwie.

— Skąd to pan wiesz? Czy to jest pewne?

— Nasza donosicielka nie przyniosła nam dotąd nigdy wiadomości skłómanej, nie ma więc i tym razem żadnych podstaw do tego, aby jej nie wierzyć.

— Ależ do tego nie wolno za żadne skarby świata dopuścić! — porwał się wzburzony Korf. — Czy pan wiesz, co my na tym tracimy?

Koszelak miał ochotę parsknąć swojemu pryncypałowi w nos i powie dzieć, że przeciwnie on osobiście nie nie traci, lecz przeciwnie — tylko zyskać coś na tym może, ale nie wie powiedział. Korf jednak zdawał się czytać mu te myśli z twarzy. To następnie powiedział:

— Panie Koszelak — głos dyrektora naczelnego był tym razem złągólniały mocno w tonie — panie Koszelak, na tym interesie my obaj tracimy wprost miliony.

— Jakim sposobem ja tracę, panie naczelny dyrektorze?

d. c. n.

Niezwykłe spotkanie rozbitków po 16 latach

Przed 16 laty u brzegów Szkocji w ciągu kilku dni szalała straszliwa burza. Wiele statków znajdujących się w pobliżu skalistych brzegów Szkocji wyśliznęło na pełne morze, aby wiatr nie rzucił ich na skały. Jednym z nich handlowemu statkowi szwedzkiemu.

NIE UDAŁO SIĘ WYPLYNĄĆ NA PEŁNE MORZE.

Oburzony balwany pchał go w stronę brzegu i wkrótce runął na skały rozbijając się doszczętnie.

O świecie znalazł się na brzegu zwołki kilku marynarzy oraz kołyskę, w której kwiliła niemowlę.

Niemowięciem zajął się najbogatszy szlachowiec w okolicy. Adam Gordon, który odznaczał się wielką szlachetnością i przychodził zawsze z pomocą rozbitkom. Państwo Gordon

ADOPTOWALI NIEMOWIĘ, które było płci żeńskiej i nadali jej imię Alicja.

I tak minęło 16 lat. Alicja wyrosła na urocza panienkę, którą jej przybrani rodzice kochali jak rodzime dziecko.

Ostatnio u brzegów Szkocji znów szalała straszliwa burza i znów rozbił się u brzegów, w tym samym co przed 16 laty, statek szwedzki. Z załogi statku tylko jeden rozbitek zdołał dopłynąć do brzegu.

BYŁ TO 26-LETNI NIELS SVENS. Gordon zaopiekował się nim i gdy młodzieniec wrócił do sił opowiedział, że dziwnym zbiegiem okoliczności przed 16 laty w tym samym miejscu rozbił się statek jego ojca, na którym podróżowała jego matka z jego sio-

strzycką, liczącą zaledwie kilka miesięcy. Wszyscy wówczas zginęli.

Adam Gordon porzucił się wzrokiem z żoną, a następnie oboje wpili przenikliwe spojrzenia w twarz młodego Szweda. Dopiero teraz zauważyli, jak jest

UDERZAJĄCO PODOBNY

SPORT

Piłkarze zagłębiowscy na starcie mistrzostw jesiennych

W nadchodzącą niedzielę piłkarze zagłębiowscy wystartują do mistrzostw jesiennych. Do boju rusza liga okręgowa i klasa A klasa B i rezerwy rozpoczynają rozgrywki mistrzowskie w dniu 10 września br.

Przerwa wakacyjna wykorzystana została w większości na należyty odpoczynek, latanie dziur w składach, ustalanie taktyki do zbliżających się rozgrywek itp.

Liga zagłębiowska w tym roku liczyć będzie pełne dziesięć drużyn. Tą dziesiątą będą przypuszczalnie sosnowieccy Czarni, którzy w niedzielę grają rewanż z Naprzodem w Radomsku. Wobec zwycięstwa Czarnych w pierwszym meczu do awansu wysiarczy im choćby remis. W razie przegranej o awansie zadecyduje mecz finałowy na neutralnym boisku.

Nieprzewidziane komplikacje z mistrzem klasy A Zagłębia, spowodowały, że w nadchodzącą niedzielę grać będzie tylko 6 drużyn: pauzuje Unia, której przypada pierwszy mecz z niewyłonionym jeszcze beniaminkiem ligi. Z ligi natomiast nie spadł nikt, bowiem w czasie rozgrywek wy-

DO ALIJI.

Opowiedzieli mu więc, że przed 16 laty znaleźli na brzegu niemowlę i zapiełowali się nim. Na tę nie wzywali Alicję i przedstawili ją bratu. Trudno opisać radość rodzeństwa, które dzięki tak niezwykłemu zbiegowi okoliczności odnalazło się po 16 latach.

(Polonia) i Pytel (AKS).

Drużyna polska zjedzie się do Warszawy w ciągu soboty i zamieszka w hotelu Rzymskim.

W składzie drużyny węgierskiej spodziewana jest jeszcze nowa zmiana, tym razem wybitnie wzmacniająca reprezentację, a mianowicie dr. Sarosi zgłosił gotowość udziału, gdyż kontuzja się już wygoiła.

Personalna gra graczy węgierskich wygląda następująco: Szabo 29 lat, 24 razy w reprezentacji, Szabehy 30 lat, Biro 29 lat, 20 razy w reprezentacji, Szalay 27 lat, 18 razy w reprezentacji, Turay, 34 lata, 33 razy w reprezentacji, Dudas 29 lat, 10 razy w reprezentacji, Adam 22 lata, dr. Sarosi 28 lat, 29 razy w reprezentacji, Zseneler 24 lata, 18 razy w reprezentacji, Toldi 30 lat, 34 razy w reprezentacji, Gyetvi 21 lat.

—oO—

MISTRZOSTWA PIŁKARSKIE W KL. A. PODOKRĘGU CZĘSTOCHOWSKIEGO

rozpoczną się 3 września. Wezmą w nich udział: 12 klubów: Victoria, Błękitni, Stradom, Skra I-b, Brygada I-b, Częstochowianka i Raków z Częstochowy, Naprzód, Korona i Wilk z Radomska, Wysoka z Łazów, ewent. Światowid lub Admira, które te kluby rozegrają jeszcze jedno finałowe spotkanie o wejście do kl. A. Faworytem jest Światowid z Myszkowa.

D R U K A R N I A

EXPRES ZAGŁĘBIA

SOSNOWIEC, UL. TEATRALNA 1-a.

WYKONYWA:

WSZELKIE ROBOTY W ZAKRESIE DRUKARSTWA WCHODZĄCE, JAK:

CZASOPISM, BROSZURY, AFISZE, ULOTKI, KLEPSYDRY I T. P.

SZYBKO I SOLIDNIE CENY KONKURENCYJNE

Smierc górnika NA POSTERUNKU.

Wczoraj rano w kamieniołomach Lipszyca w Częstochowie w chwili gdy górnik Cz. esław Deska, zakładał nabój do rozsadzania kamienia — nastąpił przedwczesny wybuch i nim górnik zdołał uskoczyć w bok, eksplozja poszarpała nieszczęśliwemu rękę i brzuch.

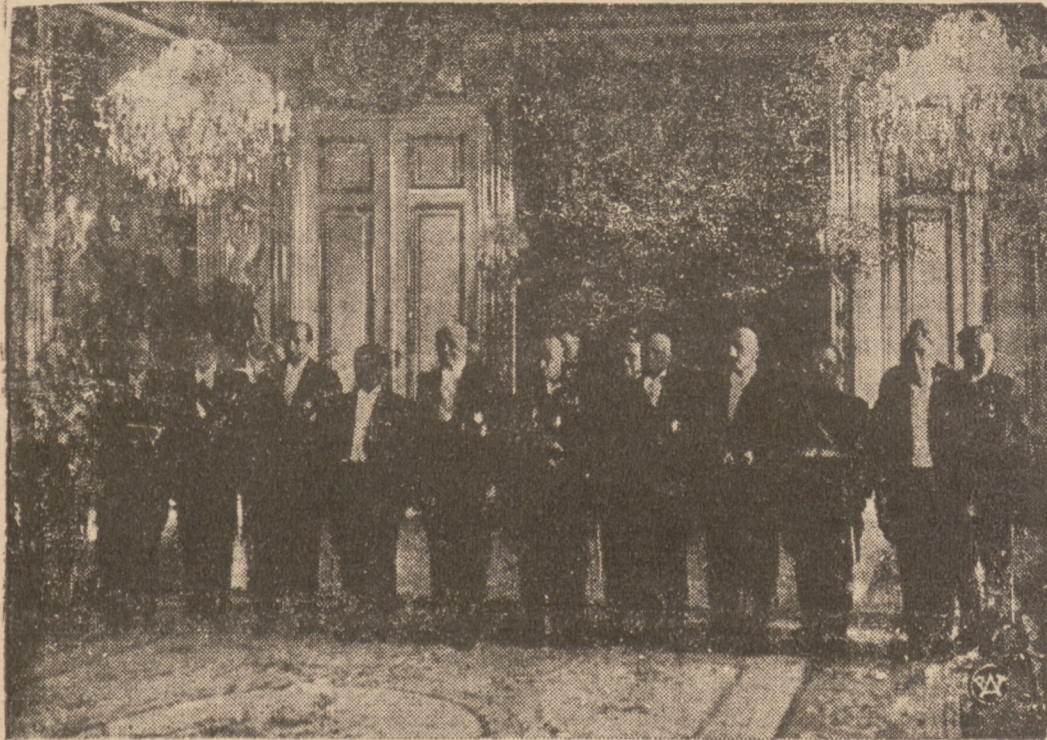
Ciężko rannego górnika, przewieziono do szpitala przy ul. Spółdzielni, gdzie pomimo natychmiastowej pomocy zmarł.

Ustalenie składu drużyny na mecz z Węgrami

Ostateczny skład polskiej reprezentacji piłkarskiej na niedzielny mecz z Węgrami został ustalony. Wygląda on następująco. Krzyk (Brygada), Szczepaniak (Polonia), Gemza (Ruch), Góra (Cracovia), Jabłoński

(Cracovia), Dytko (Dąb), Wostal (AKS), Piątek (AKS), Cebula (Śląsk), Wilimowski (Ruch), Cyganek (Ruch).

Rezerwowi: Jankowiak (Warta), Dusik (KFW Poznań), Danielak (Warta), Jaźnicki

AMBASADOR REPUBLIKI TURECKIEJ SKŁADA LISTY UWIERZYTELNIĄCE NA ZAMKU.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na Zamku Królewskim, J. Eks. p. Cemal Huesnue Tatay, ambasadora Republiki Tureckiej, który złożył swe listy uwierzytelniające. W sali tronowej wyszedł na spotkanie ambasadora minister Spraw Zagranicznych p. Józef Beck. Pan Prezydent Rzeczypospolitej oczekiwał w sali ry-

cerskiej w towarzystwie pana premiera gen. Sławoja Składkowskiego oraz ministrów Sprawiedliwości -- Witolda Grabowskiego, Poczty i Telegrafów Emila Kalinowskiego i podsekretarza Stanu w Min. Poczty i Handlu Mięciysława Sokolowskiego.

Na zdjęciu -- po złożeniu listów uwierzytelniających przez ambasadora Republiki Tureckiej Cemal Huesnue Tatay. Stoją między innymi: Becciem a P. Prezydentem, nowy ambasador Republiki Tureckiej p. Cemal Huesnue Tatay.

Sygnatura 596/37.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Dąbrowie Górniczej rewiru I-go Jan Duda, mający kancelarię w Dąbrowie Górniczej, ul. Sienkiewicza Nr. 11 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 września 1939 r. o godz. 10-ciej w I-szym terminie w Sądzie Grodzkim w Dąbrowie Górniczej przy ul. Kościuszki Nr. 31 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Władysława Bordowicza nieruchomości położonej we wsi Strzemieszyce Wielkie gm. Olkuszko - Siewierskiej zawierającej obszar 6 morgów 140 prętów ziemi ornej włości państwowej pochodzącej z osady tabelowej Nr 59 wraz z zabudowaniami i wapiennikiem na tej osadzie znajdujących się.

Nieruchomość nie ma urządzonej księgi hipotecznej.

Nieruchomość położona jest w pasie granicznym.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 12.200. cena zaś wywołania wynosi zł. 9.150 --

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekognoscję w wysokości zł. 1.220. Licytant obowiązany jest złożyć Sądowi przed przysądzeniem zezwolenie na kupno tej nieruchomości w myśl rozp. Min. Spraw Wewnętrznych

Rekognoscję należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne o ile dodatkowym podlicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ciej do 18-ciej. Akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Dąbrowie Górniczej ul. Kościuszki Nr. 31.

Dnia 23 sierpnia 1939 r.

Komornik JAN DUDA.

Kino „EDEN“

Film z życia współczesnej młodzieży pt.

Andy Hardy zakochany

(POLLY, BETSY, CYMTA — KTÓRĄ WYBRAĆ?)

W rol. gł. LEWIS STONE, MICKEY RORNEY i inni.

Początek I seansu o godz. 17.30, w niedzielę o godz. 15.30.

Obwieszczenie o licytacji

Na zasadzie § 83 rozp. Rady Min. z dnia 25 VI 1932 r. o postępowaniu Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) Urząd Skarbowy w Dąbrowie Górniczej podaje do ogólnej wiadomości, że w dniu 28. VIII 1939 r. o godzinie 10 w I terminie odbędzie się sprzedaż samochodu limuzyny 5-cio osobowej firmy „Steyer“ Nr. A. 25227, oszacowanego na kwotę 7.000 zł. oraz 3 powozów wolantów w dobrym stanie, oszacowanych na kwotę 1500 zł. W razie niedojścia licytacji do skutku w I terminie, II termin wymienionych ruchomości odbędzie się w dniu 31 VIII 1939 r. o godzinie 10.

W dniu 6. IX 1939 r. odbędzie się sprzedaż w I terminie 700 ton węgla niesortowanego, oszacowanego na 12.600 zł. i samochodu limuzyny 7-osobowej firmy „Chevrolet“ Nr. 26695 z 2 kołami zapasowymi stan dobry, oszacowane na kwotę zł. 4.500

Sprzedaż powyższych ruchomości odbędzie się na terenie kopalni węgla „Flora“ w Gołonogu na pokrycie zaległości Zarządu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej i Urzędu Skarbowego. W razie niedojścia licytacji w I terminie, wyszczególnione ruchomości zostaną sprzedane w II terminie w dniu 9. IX. 1939 r. o godzinie 10 za cenę niższą od oszacowania w myśl powołanego rozporządzenia.

Ruchomości te można oglądać na jedną godzinę wcześniej przed rozpoczęciem licytacji.

URZĄD SKARBOWY w Dąbrowie Górniczej

Podczas miesięcy letnich nieocenionym aparatem w sklepie u każdego kupca jest

wentylator elektryczny

za gotówkę i na raty nabyć go można w sklepie Elekrowni w Sosnowcu ul. Piłsudskiego 15. telefon 625 54

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S.A.

KINO „PATRIA“

DZIS! Świetna komedia sytuacyjna p. t. DZIS!

PANIKA W HOTELU

W rol. gł. znakomici komicy BRACIA MARX Nad program

NIEBEZPIECZNA GRANICA

Film z życia Dzikiego Zachodu ze znanym GEORGE O'BRIENEM w roli gł.

KINO „ZAGŁĘBIE“

DZIS! Wspaniały film polski

U KRESU DROGI

W rol. gł.: JUNOSZA - STEPCOWSKI, MALKIEWICZ - DOMAŃSKA, F. BRODNIEWICZ, M. CWCYLINSKA i in.

Początek 17.30, w niedzielę 15.30.

DROBNE OGŁOSZENIA

LOKALE

MILSKANIA 2 pokoje z kuchnią w Sosnowcu poszukuje dobrze sytuowany urzędnik. Zgłoszenia do administracji pod „Miejskanie“.

KUPNO I SPRZEDAŻ

PARKANY

żelbetowe, ażurowe, słupy, stalobetonowe, oświetleniowe, szczydła do słupów drewnianych, rury kanalizacyjne itp. wyroby z betonu wibrowanego poleca tanio „Wiktoria Dąbrowa Górnicza, ul. Narutowicza 45 telefon 68436.

Radio-aparat

sprzedam 3-lampowy w dobrym stanie. — Cena 75 zł. Wiadomość w administracji Expressu

ZGUBIONE DOKUMENTY

SYMCHA LAUDON zgubił książkę wojskową, dowód osobisty i bilet wojskowy wydane w PKU Sosnowiec. Zameldowane w RAUCHER IZRAEL ISSER zgubił książkę na klacz, kaszankę z gwiazdką na czole, która unieważniam.

ZGUBIONO książeczkę wojskową wydaną przez PKU. w Tarnowie woj. krakowskie na nazwisko Zylbersztein Lejbus.

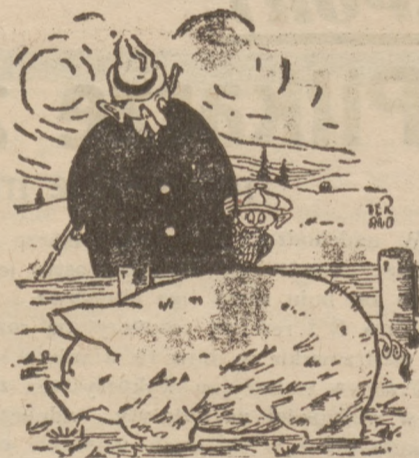
JAN WCISŁO zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Zawiercie, którą unieważniam

DYRDA ANTONI zgubił książkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec.

ZAGNĘŁA karta rzemieślnicza Nr. 59 J. Piotrowskiego z Dąbrowy wydana 25 maja 1938 r.

RÓŻNE

ZGUBIONO zegarek srebrny pamiątkowy między ulicami 3-go Maja a Dietlowską. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem, gdyż dany zegarek przedstawia specjalną wartość pamiątkową Sosnowiec, Kościuszki 3 m. 4.

Wygląda na wściekłego, ojezel! Prawdopodobnie dlatego, żeś nazwał ją świnią!

Przysłowie „Les extremes se touchent“ w polityce..

CENY-OGŁOSZEŃ:

za wiersz milimetrowy przed tekstem 1 zł., w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. — Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. — Najmniej 1 złoty. —

Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc.

Rękopisów nadesłanych, a nie zamówionych redakcja nie honoruje.

Pieniężnica wynosi miesięcznie zł. 2

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1-a.

Telefony: Redakcji 6.16.92, Administracji 6.14.97.

Konto czekowe P. K. O. Katowice 394.247.